„Jüdischer Pester Lloyd.“
Zeitung für Handel, Industrie, Gewerbe und jüd. Gesammt-Interesen. (Redaktion Pest, Königsgasse Nr. 2.)

יידישער פעסטער ללאָיד

צייטונג פיר
האנדעל, אינדוסטריע, געווערבע אונד יידישע געזאממט־אינטערעסען.

Eigenthümer und Redakteur: Julius Dessauer.

רעדאקטיאָן:
פעסט, קאָניגסגאַסע נומ׳ 2
(באַראָן 6. אַרצישע הויז)
וואָהין בריעפע אונד
געלדזענדונגען
צו אדרעסיִרן זינד.

אַנגאַנצען
(בעקאַנגטמאַכונגען) אַללער
ארט ווערדען מיט נור 6 קר׳
פער צײַלע בערעכנעט.
מאַן פראַנומעריט אויף דען
„יידישען פעסטער ללאָיד“
לויט אַיגענער אדרעסע
מיטטעלסט קאָרעשפאָנ־
דענצקאַרטע אונד פאָסט־
אַנווייזונג יעדען בעליעביגען טאָג.

ערשײַנט יעדען מאָנטאָג
אונד דאָנערסטאָג
אונד קאָסטעט פיר
אָסטערריך־אונגארן
פיר־טעלאָהריג . . . . . 2 פ.
האַלבאָהריג . . . . . 4 פ.
אינטערעסאַנטע אַנגאַ־
ריכטען ווערדען בע־
ריימווילליגסט אַנגענאָמ־
מען אונד פערעפענטליכט.
אַללע יענע הערען,
וועלכע אונס „אבאָנענ־
טען“ צו־ווהרען גענײַגט
זינד, ערהאַלטען אונזערע
צייטונג „גאַנצאָהרליך“
גראַטיס צוגעשטעלט.

Buda-Pest. (Nr. 43.) פעסט, יום ב׳, כ״ג תמוז תרל״ה. Montag 26. Juli 1875.

פאָליטישע איבערזיכט.

דיא טהראָנרעדע צור עראָפענונג דעם ריכסטאָגעס זאָלל — וויא „נאָפלא“ מיט מהילט — דעמאָכסט אין אינעם מינסטעראַטהע בעשפּראָכען ווערדען. צו דיעזעם בעהוּפע קאָממען זאָממטליכע מינסטער נאָך בודאַפעסט צוריק — דער מינסטעראַפּראָזידענט אונד דער מינסטער דעס אינערן ווערדען שאָן פיר הײַטע ערוואַרטעט.

* * *

דער קאָממענדע ריכסטאָג ווירד נאָך דער אנזיכט דער קאָמפּעטענטען קרײַזע בײַ צום 20. זעפּטעמבער מיט דער אינגען קאָנשטיטואירונג, דער אדרעסדעבאַטטע אונד אהנליכען ארבײַטען בעשאַפטיגט זײַן. דאַנן ווירד ער דיא דעלעגאַטיאָן וואָהרען, וועלכע אהרערדיטש עגדע זעפּטעמבער אונד אנפאַנגס אָקטאָבער אהרע אינאַבע געהעכט ווירד. אם 15. אָקטאָבער טרײַט דאַנן דאס אבגע־אָרדנעטענהײַט נײַערדינגס צוזאַממען אונד ווירד אהם דאס בודזשעט אנטערבײַטעט. וועלכעס זאָדאַנן אינגעוויסט אין פערהאַנדלונג גענאָממען ווערדען קאָן. וויא „אָאָן“ ערפאָהרט, געהט דיא צו־זאַממענשטעללונג דעס בודזשעטס אין דען אינ־צעלנען מינסטעראַמטס ראַשאָראַרטס, זו דאַסס דיא בעגוטאַכטונג דער בעדרעפּנסס פיר דיא רע־גערונג שאָן אם לײַפּ דעזעם מאָנאַטס שטאַטט־פינדען אונד דאס געזאַממטע בודזשעט פאָר דען מי־נסטעראַטה געלאַנגען קאָן.

* * *

איבער דיא בעפאָרשטעהענדע אבראַנקונג דעס יסטצמינסטערס ווײַס „ק. נ.“ אין זײַנער הײַטיגען נוסטער פאָלגענדע דעטאַילס מיטצוטהײַלען:

דיא דעטסאָאַבזיכט דעס יסטצמינס־טערס בעלאַ פערצעל, וואָרדע, וויא מאַן אין הויפּטשטאָדטשען קרײַזען ערצאָהלט, דורך דיא אנגרײַפע דעס מינסטערס דעס אינגערן, הערר פ. טיססא, זאָלײַט צור רײַע געבראַכט. דאַסס פערצעל גן אנטער קינער בערעכנונג גענײַגט איזט, זײַנע מינסטער־שטעללע נאָך ווײַטער צו בעהאַלטען, מינסטער טיססא האַבע נאָטליך דעם יסטצמינס־טער דען פאָרוואָרף געמאַכט, דאַסס ער נײַט עגערגישע שרײַטע געטהאָן האַבע, דאַסס דיא געריכטסבאַטטען דער דאָנדראַטען דער רעגערונג אונד ריכטסבאַטטען דער רעכטען שטיממען טיססא האַבע ערקלאָרט, דאַסס ער זיך אבערצײַגט האַבע, אונד אײַך אים דען בערײַטען דער אבער־געשפּאַנט נאַכצוווײַזען אם שטאַנדע וויא, דאַסס אין גראָסער טהײַל דער געריכטסבעאַמטען פיר דיא אפּפּאָזיטאָן דער רעכטען געשטיממט האַבע. פערנער האַבע טיססא, וויא מאַן ערצאָהלט, אײַך טרע־פאַרט וועגען דער האַלטונג דעס קלערים אנגע־גרײַפען אונד בעהײַפּטעט, דאַסס דיא גײַסטלײַכע אם לעבראַטעטען פיר דיא קאָנדראַטען דער אפּפּאָזיטאָן דער רעכטען אנזיכט האַבע. דער אנ־מערײַבטסמינסטער וויא אבער בעקאָנטלך וועניגער עמפּפינדלך אלס זײַן קאָללעגע, דער יסטצ־מינסטער אונד זו וויא עס צווישען טרעפּפאָרט אונד טיססא פאָרליפּ; נאָך ניכט צום בריכע געלאַנגט. זײַט דער ערוואַהנטען בעמערקונגען טיססאָס דיא עדאָך צווישען אהם אונד טרעפּפאָרט אײַנע געוויסע שפּאַننונג איינגעטרעטען.

* * *

דיא אויפהעבונג צאַהלרײַכער געריכטסהאָפע פערוואַכט נון דעם יסטצמינסטעריאַם אינגעם קאָפּפּצערבעגען זו איזט עס זעלטזאַם. דאַסס דיא הײַפּטשטאָדט דרײַא געריכטסהאָפע מיט פיער שפּרענגעלן בעזעטצט. דער פעסטער קאָנ־ליכע געריכטסהאָף פיר דען שטאַדטבעצירק מיט דעם פּראָזידענטען יאָזעף פ. זאַרקאַני בעל־דעט געוויסערמאַסען דאס צענטרום אללער ערס־טען געריכטסאַנשטאַנען דעס גאַנצען לאַנדעס, ווײַל מיר דיעזער געריכטסהאָף פיר דיא אב־ווקקעלונג דער פּרעדען זאַגענאַנטען „מאַבילאַר־פּראָצעסס“ קאָמפּעטענט איזט. דער געריכטסהאָף פיר דען פעסטער לאַנדבעצירק האַט דיא שטרײַ־טיגען אנגעלעגענהײַטען דער לאַנדבעוואָהנער צו ענטשײַדען. דער אָפּנער געריכטסהאָף ווערד אים מיט דער הורכפיהרונג אללער פּראָצעסס דעס פעסטער קאָמיטאַטס בעטרײַט, וועלכע זיך אים אנגעלעגענהײַטען בעגעהען. דיא זיך זאַמאָהל אין אָפּען, וויא אלטאָפּען אונד אין דען אומלעגענדען אָרטשאַפטען דעס רעכטען דאָנאַוּפערס ערגאַנ־צטען, וועלכער דעזעער געריכטסהאָף זאָלל נון אײַנגעלאַסען ווערדען? אײַן ערער אים נאָטה־ווענדיג אונד פיר זײַנען ווערקנגסקרײַז אינגעטבערלך נון וואָרדע אים יסטצמינסטעריאַם פאָלגענ־דער בעשלוסס אין אנרעגונג גענאָמען: בײַדאַפעסט בילדעט מיט אָפּען, פעסט אונד אלטאָפּען אין אינ־צינגעם בערגערשאַפטס־געריכט. פיר דעזעם געבעט ווירד דאַהער דער בעזהערינג קאָנגלכע געריכטס־האָף פיר דען פעסטער שטאַדטבעצירק אלס קאָמ־פעטענט ערקלאָרט ווערדען. דאַדורך ענטפאַללט נון דער אָפּנער קאָנגלכע געריכטסהאָף, אינדעם ער אין דען פעסטער געריכטסהאָף אײַנגעלבט ווירד. עס בלײַבט זאָנאַך נור דער ריכטס־האָף פיר דען פעסטער לאַנדבע־צירק אונד דער דאַנן אהנע געריכטסהאָף דאַ־שטעהענדע אָפּנער לאַנדבעצירק אבערנ־דעזער זאָלל דעם פעסטער לאַנדבעצירק אנגע־שלאַסען ווערדען. דער געריכטסהאָף פיר דען פעסטער לאַנדבעצירק האַט אבער זײַנען זיטש גענעוואָרטיג אין פעסט, אונד זו בלײַבט אָפּען זאַמאָט זײַנעם גאַנצען בעצירקע ווערדער אהנע געריכטסהאָף. וואָהרענד פעסט דאָך אבער־מאָלס צוויא געריכטסהאָפע האַטטע, בײַ צו דיעזעם זײַנ־דעפּנקטע זינד דיא בעראַטהונגען אונד פערהאַנ־לונגען געלאַנגט, אהנע אבער נאָך צו אײַנעם פאַ־טפּען אבשלוסס געקאָממען צו זײַן.

* * *

דיא טאָגעסאָרדנונג דער גע־נעראַלפערזאַממלונג דעס הויפּט־שטאַדטישען מוניציפּיאַלס בײַנגט פאָלגענדע ווכטיגערע גענעגשטאַנדע צור פערהאַנ־לונג: פאָרלאַגע דער קאָנדראַטאָנסלסטע, בע־טרעפּפּס דער וואָהל אײַנעם מאַגיסטראַטסנאַטאָרס II. קלאַסע. פאָרלאַגע אין אנגעלעגענהײַט אײַנעס אנלעהענס פאָן אײַנער מילליאָן פיר דיא אָפּנער פערא־אינגלקקטען אונד בעטרעפּפּס דעס פ. שערל, שען פּראָיעקטעס, אײַנע לאָטטעריע צו גונסטען דער אָפּנער פערא־אינגלקקטען צו פערא־נשטאַלטען. פאָר־לאַגע בעטרעפּפּס אינגענטעלטלכער איבערלאַסס־נג אײַנעס 108 קוואַדראַטקלאָפטער גראָסען שטאַדט־שען גרונדעס צור פערגראָסערונג דעס בײַאַגרונדעס דעס לאַנדעס־קינדעראַזיל־פערא־אינגעס. דיא צור בע־שלוסס־פאַסס־נג בעטרעפּפּס דעס פיר דיא אָפּנער רעאַלטאַטענבעזיטצער אײַנצונעהמענדען אנלעהענס דיא אנזיעענהײַט פאָן מינדעסטענס 100 מיטגלי־דערן דעס מינציפּאַלאײַס־שס־סעס געזעטצלך ער־פּאָרדערלך איזט, זו ווערדען דיא אײַס־שס־סעס־גלדער צו דיעזער גענעראַלפערזאַממלונג שפּע־צײַלל אײַנגעלאַדען.

* * *

אן דיא הויפּטשטאָדטישען שטײַערפּפלײַכטיגען דער הויפּטשטאָד־טשע מאַגיסטראַט האַט בעריטס דיא קונדמאַכונג ערלאַסען, אין וועלכער דיא בעזיאָהנער בודא־פעסטס אײַנגעפּאָרדערט ווערדען, אהרען מאַטריאָ־טיסמוס דורך שטײַערצאָהלונג צו בעווײַזען. דאַנן הײַסט עס אין דער קונדמאַכונג, דער מאַגיסטראַט ווירד דיא טהורגען מיטטעל דער פּפּאָנדונג אונד פּלבעטונג ווערדען מיטטעל דער פּאָנדונג אונד דיא ריקק־שטאָנדע אונד דיא פאָללגען דאַטען פיר דאס 3. קוואַרטאַל 1871 ניכט בײַ צום 15. אײַנוסט בעצאָהלט זינד —

* * *

איבער דען אײַנשטאַנד אין דער הערצע־גאָווינא שרײַבט מאַן דער „אינסבורגער אללגעמײַנען צײַטונג“ אײַס ווען: דאַסס עס דער טורקישען רעגערונג מיט דען טרופּפּענקאָנצענטרי־אונגען זעהר ערנסט וויא. גערהט שאָן דאַרוס הער־פאָר, דאַסס זיך דיא פּפּאָרטע פערא־נלאַסס געזעהען האַט. אהרע אבזיכט דען אײַנזאַטצען קאָבינעטען אים דיפּלאָמאַטישען וועגע בעקאָנגט צו געבען, אײַנע זאָלכע אנצײַגע וויא אײַך נאָך ווײַן געלאַנגט אונד דיפּטע הער אײַך אין אײַנער ווײַזע צור קענטנים גענאָממען וואָרדען זײַן. וועלכע דיא פּפּאָרטע ניכט בעזאָרגען לאַסס. דאַסס מאַן עטוואַס דאַנגען אנצוווענדען האַבע, וועגן זיא דען אײַנשטאַנד ראַש בעוואַלטיג. פאָן אָסטערריכיש־אונגאַרישער זײַטע זונד קײַנערלײַא אײַסערערדענטליכע מילטאַרישע מאַסרעגעלן געטראָפּפּען וואָרדען, עטוואָ מיט אײַס־נאַהמע דער ערפאָרדערלכען פאָרקעהרונגען. אם אין איבערשרײַטען דער אָסטערריכישען גרענצע זײַטענס דער אײַנשטאַנדישען צו פערהינדערן. — נאָך אײַנעם טעלעגראַמם דער „פּאָלטיק“ וואָרע דער פּראָנציסקאַנער־פרעסטער קאַרילא, וועלכער אונ־זערעס קאָנגו דיא הולדיגונג דער באַסקישען קרײַסטען אין סינגיא דאַרגעבראַכט. בײַא ליפּנא פאָן דען טורקען ערפאָרדעט וואָרדען.

* * *

אײַנע לאַנגערזעהנטע רע־פּאָרם. וויא דיא „לאָקאַל־קאָרעספּאָנדענץ“ טעל־דעט, פּפּנדען געגענוואָרטיג אים ק. אונד ק. קרײַענס

אַנגאַנצען
(בעקאַנגטמאַכונגען) אַללער
ארט ווערדען מיט נור 6 קר׳
פער צײַלע בערעכנעט.
מאַן פראַנומעריט אויף דען
„יידישען פעסטער ללאָיד“
לויט אַיגענער אדרעסע
מיטטעלסט קאָרעשפאָנ־
דענצקאַרטע אונד פאָסט־
אַנווייזונג יעדען בעליע־
בינען טאָג.

GESCHÄFTS-ANZEIGEN.

Dr. Mor. Handler.

דר. מאָר. האנדלער,

דר. דער מעדיצין אונד כירורגיא, מאגיסטער דער געבורטסהילפע אונד איינגעהילקונדע, הייל־ט גרינדליך אונטער גאראנטיע איינעם גלאנצענדן אונד דויערהאפטען ערפאָלגעס

געהיימע קראנקהייטען

יעדער ארט, בעזאנדערס דיא

אימפאָטענץ

(געשלעכטס מאנגעלקראַפט);

זאָ וויא איך שטרקטורען (פערענגערונגען דער הארנ־ראהרע) הויטאיסשלאגע, קראנקהייטען דער הארנ־בלאזע אונד הארנבעשווערדען אללער ארט.

אדרעסירט טאגליך: פאָן 10—1 איהר מיט־טאגס, פאָן 3—5 איהר נאכמיטטאגס אונד פאָן 7—8 איהר אבענדס. וואָהנט: פעסט (אונגארן), אינערע שטאדט, שלאנגענגאסע 2, עקע שלאנ־גען אונד ראטההאוסגאסע אום ראטשנבילליר־שען הויז, 1. שטאָק, אינגאנג אן דער שטיגע.

Wohnt: Pest, (Ungarn), innere Stadt, Schlangengasse 2 Ecke Schlangen- und Rathhausgasse, im Rottenbiller'schen Hause, 1. Stock, Eingang an der Stiege.

האנדלונג בריעפע ווערדען וואָהליך בע־אנטוואָרטעט אונד מעדיקאמענטע בעזאָרגט.

צור ערהאָלונג אונד אונטערהאלטונג

בעסטענס עמפאָהלען!

וואס טהוט אינס אין לעבען מעהר נאָטה, אלס אינס אין הייסערער אונד גוטער לייבע צו ערהאלטען? לאכען פערלאנגערט דאס מענשליכע לעבען. לאכען איזט איינמאל פאָן מוסטערגאטער איין אונס אנגע־וויזענעס עיפרישונגסמיטטעל! הערצו עמפעהלען וויר דאס נייעסטע מאנאצין פיר נייסס ווישן אונד הומאָר. זאמטלונג פאָן מעהר אלס פינפהונדערט ער־הייטערנדען אונד נייסטפאָללען פאָלקסונגען, צור אנגענעהמען אונטערהאלטונג אן נעזעללענען קרייזען וויא צור איינבילדונג דעס שאפענס אוד דער נייסטענקראָפט. פריי אינס הויז נעשטעללט נור 40 קר. וואס נעגען פאָסטאנוויזונג יעדעס שפעזענפרייא אינס הויז נעשטעללט ווירד. בעשטעללונגען איכע־נעמט דיא רעדאקציאָן.

מאכס דעסוויער'ס

בוכדרוקקערייא אונד ליטהאָגראפיע

גראָסע קראָנענגאסע נומ' 26.

עמפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער נאטשונגען בוכדרוקק־ארבייטען זאָ וויא איך צור בעזאָרגונג העבראיש־שער ווערקע אונד דרוקקזאָרטען צו דען בילליגסטען פרייזען.

---

2 kr.

eine Correspondenz-Karte, diese adressirt:

„An die

Damen-Modewaaren-Niederlage

des

ADOLF HAMBURGER

in BUDAPEST,

Kronprinzgasse 8"

und man erhält

auf Wunsch sofort überallhin zugesendet die reichhaltigste Muster-Collection der allerneuesten und elegantesten

Damen-Kleiderstoffe

gratis & franco!

10—10

Haupt-Depot für Ungarn

von Dr. Fèvre's anerkannt besten echten Pariser

Sodawasser-Apparaten

nur Selbstversorgung für Private.

Das Sodawasser hat sich als ein angenehm erfrischendes, sehr gesundes in jedrechen Fällen selbst ärztlich verordnetes Getränk, in allen Kreisen raschen Eingang verschafft.

Der Hauptvortheil unserer Apparate besteht darin, daß bei Beiziehung der jedem Stücke beigelegten Gebrauchs-Anweisung, Jedermann selbst ausgezeichnetes, stets frisches, das fabrikmäßig erzeugte, an Güte über Reinheit übertreffendes, dabei billigeres Sodawasser zu erzeugen im Stande ist, und sich die Apparate überdies zur Erzeugung von Schaumwein, moussirender Limonade, Himbeerwasser u. s. w. sehr gut eignen.

Preise der Apparate:

für 2	4	6	8	10 Seitel
fl. 8.—	10.—	12.—	14.50	17.— per Stück.

Ingredienzen, in 1 Pfd. acidum tartaricum und 1½ Pfund Bicarbonas sodae vorzüglichster Qualität enthaltenden Packeten fl. 2 pr. Packet.

Schriftliche Aufträge effectuiren wir prompt gegen Nachnahme des Betrages. Für Kistchen und Emballage werden je nach Größe 50—75 kr. berechnet.

Unter einem empfehlen wir unser Lager von, aus den besten englischen und Berliner Fabriken bezogenen

Wasser-Filtrir-Apparaten

zur Reinigung gesundheitsschädlichen Brunnwassers von fl. 2.50 bis fl. 35 pr. Stück. Über die wir gerne mit illustrirtem Preis-Courant dienen.

Kertész & Eisert

in Budapest, Dorotheagasse Nr. 2.

6—6

Überbietet alle Koncurrenz

DIE

SCHNELLPRESSENDRUCKEREI

und Monogramm-Präge-Anstalt

BUDAPEST,

Zwei Mohrengasse Nr. 15.

1000

Quart prima Hanfcouverte mit Firmadruck

nur 2 fl. 80 kr.

Ries Quart-Briefe 960 Bogen mit Firmadruck

nur 7 fl.

1 Ries Kanzleipapier mit Firmadruck	NUR 3	fl.
1000 Hochdruck Siegelmarken, einfärbig	1 fl. 80	kr.
1000 „ „ div. Farben	2 fl. 30	kr.
1000 Vollm. oder Schuldscheine deutsch oder ung.	5	fl.
100 Briefe mit dem neuesten Monogramm in 8 Farben gedruckt	NUR 80	kr
100 Converte mit dem neuesten Monogramm	80	kr.
100 Briefe mit Namen, schwartz gedruckt nur	60	kr.
100 elegante Visitkarten schwartz gedruckt nur	40	kr.
100 Octav-Rechnungen mit Namen gedruckt	50	kr.

Drucksorten jeder Art staunend billig.

Bestellungen aus der Provinz werden gegen Nachnahme prompt effectuirt.

20 000 Quart prima Hanfcouverte mit einer Firma nur fl. 45.
10 Ries Quart Briefpapier mit einseitigen Firmadruck nur fl. 65.
10 „ „ mit doppelseitigen Firmadruck fl. 75
1 Ries starke weisse blau rastrirte Quart Briefe mit Druck fl. 8.

Auch ist eine Sorte Hanfcouverte um fl. 2.30 pr. 1000 mit Druck und 1 Ries Quart Briefe 900 Bogen mit Druck nur um fl. 6 zu haben.

Ugyvédek számára. — Für Advokaten.

100 iv zálogol. jegyzőkönyv	1.50	100 darab meghatalmazás	60
100 iv költségjegyzék	1.80	100 darab kötelezvény	60
100 iv csődkereset	1.—	500 iv 8-rét intövelek	3.50
100 iv váltókereset	1.—	1 rizsma Conzeptpapir	1.75
100 iv kielég. végrehajt. kérv.	1.—	1 rizsma irodapapir 2 frt.-tól	2.50-ig
100 iv bizt. végrehajt. kérv.	1.—	1 rizsma kék irodapapir	
100 iv sommás kereset	1.—	nyomattal	3.50
100 dar. árverési hirdetmény	60	1000 negyedrétu sárga boriték	
100 darab váltóóvás	60	nyomattal	3.50
100 darab itélet	60		

געלד צו 10—12%

פערשאפט

לעאָפאָלד וויס

בודאפעסט, 2 מאָהרענגאסע נומ' 6

האָטעל דאָבלער.

אויף הייזער, גיטער, רעאליטאטען, שטאאטספאפיערע אונד לאָזען, הויפטזאכליך ערטהיילע פאָרשיסע

אויף

געטרייד־וואָאָרען

צו זעהר גינסטיגען בעדינגונגען.

צוגליך געבע דען פ. ט. הערשאפטען קונד, דאס איך 800 איימער ווין אן סאָלידע פירמען גענען אנצעפט זאָפאָרט אבזענדע.

12%—10 גלד

9—20

דיא אונגשטרייטיגע סאָלידעסטע אונד בילליגסטע בעצוגסקוועלע אין אָטהערישען אָהלען, עסענצען אונד קאָלאָיען, בילדעס פיר בראנטווייען עס ליקער־פאבריקען, רע־גאליענפאבריקאנטען אונד ווייגהאנדלער דיא גיעדעלאגע דער אלטעסטען אונד בעדייטענס־טען פאבריק אסטערייכס בייא:

C. F. Schwob in Budapest.

עקקע וואיצנערשטראסע אונד נייאגאסע, האנ־דעלסאקאדעמיע.

דיא הערען קאנזומענטען ערהאלטען דא־ועלבסט ניכט אללין צו אָריגינאל־פאבריק־פרייזען זאנדערן אויך אין אָריגינאל קוואליטאט געליעפערט, עגטגעגען אנדערן צווישענהאנדלערן הייר אונד אין ווייען, דיא זיך פיר פאבריקאנטען איסגעבען, אין ווירקליכקייט אבער נור געקויפטע וואארע צו האָהען פרייזען ווידער פערקויפען. פרייזבלאטטער עפע־טווילל בייא בעשטעללונג עס נוטש רעצעפטע נראטיס.

11—12

אָטהערישע אהלע, עסענצען, אטהערס, קאָלאָיר, פיר רעגיאל־גאָבטע, ליקער־פאבריקען, צור ערצייגונג אללער נאטטונגען ליקאָרע, רום, טרעבער & לאנגבראנדווין, שליוואָוויטץ, & טראָפ־פען, אוו. וו., זינד בילליגסט אונד עכט צו האבען בייא

ארנאָלד וואטטעריך

ערסטע בודא־פעסטער עסענצען־פאבריק גיעדערלאגע, מאבאנגאסע, וויז־א־ווי דעם איזר. טעמפעל.

עטקעטס אויף ליקער־פלאשען אללע זאָרטען, פרייזקוראנט אונד מאנסיולאטאָנסבוך גראטיס אויף וואונש.

24—25

Buchdruckerei von Max Dessauer in Budapest. 1875.

צור „חרם" געשיכטע אין נייאזאנדעץ.
(גאליציען).

דיא שליסעלהאנדלונג דערזעלבען פערזיענט אללע באכטונג, אינדעם ענדליך איינער אוים דער מיטטע דיזער איבערגעבליבענע מאמען ענדליך אין דער נעלעהרטען נאטטעספירכטיגען מאנגערן עפלאסען איוט. עס בעדארף קיינער בעזאגדערן ערזאהנונג. דאס דיזער באנן אויף דען אונגעביל־עטען פאנאטישען טהייל דעס יידישען סובליקומס אין נייא זאנדעץ דיא ווירקונג ניכט פערפעהלטע, דיא אום זיא נראָבער וואר. אלס צום צייכען, דאס איין פערבאנגטער אין דער געמיינדע זיך בעפינדעט. דאס אנגענאנגטע שולקלאסען אין דער יודענגאססע איינגעשטעללט וואורדע, איינצינ צו דעם צווקקע, אום דאס פערבלענדעטע יידישע סובליקום נעגען אמייזען אויסצורייצען. אין דער טהאט וואורדע אויך אין פאלגע דעסטען יעדע בערהיהונג מיט איהם אונד זיינער פאמיליע ווארנפאלטיג נעמיעדען. וועסהאלב אויך זיין נע־שאפט, דאס נראסטענטהיילס יידישע קינדען האטטע, שטאקקטע אונד דער אין הרם נעלעגטע זאוויא דעסטען פאמיליע עס ניכט וואגטען אין דער נאכט אויף דער נאססע צו ערשיינען, אוים פורכט. פאן דען רעליגיאנסווארהזיגינגען (פאנאטיקערן) מיסהאנדעלט צו ווערדען. דיא דעסהאלב אויף פערזאלאססונג דעס יאזעף אמייזען איינגעלייטעטע שו־אנגריכטליכע אונטערזוכונג ערנאב, דאס דיא אנגע־קלאגטען אהרן האלבערשטאמם, עליאס בערנמאן אונד מאזעס קליינגוט עס וואהרן. דיא דען באנן פערהאנדע־לטע דיזע אבגעלעגטע אנוואהרהייט, זוכטען דיא אנגע־קלאגטען דורך הארטנאקקיגעס לייגנען דיא נאנצע זאכע פאן זיך אבצוווזאלצען. אויס דעם צייגנגפערהאר נינג יי־דאך איהרע שולד קלאר הערפאר, אונד עס וואורדען דאהער דער קרייזראבבינער אהרן האלבערשטאמם אונד מ' קליינ־גוט צו עכס וואכען אונד עליאס בערנמאנן צו איינעם מא־נאט שווערען קערקער, פערשאפט מיט איינעם פאסטאנע אין דער וואכע, פערארטהיילט

נעטרייד- אונד פראדוקטענמארקט.

נעטרייד געשאפט. דיא שטיגענדע טענדענץ אם וויצענגעשאפטע האט אהרען האהע־פונקט ערריכט, דענן דורך דעזערטירטער האלטונג דער מהלען וואורדע דער אומאטען פאן צירקא 50,000 צענטנער מיט 5—10 קר. בילליגער אבגעגעבען, ראגגען, גערסטע, האפער פעסט. העבסטוויצען 6 גולד. 20 קר.

מעהל נעשעפט: דאס מעהל אין אללען נאטטונגען נעשטיגען. — 100 וויינער פפונד קאסטעט מיט זאק נו' 0, 15 גולד. — קר.; נו. 1, 14 גולד. 50 קר.; נו' 2, 14 גולד. — קר.; נו' 3, 13 גולד. — קר.; נו' 4, 12 גולד. — קר., נומ' 5, 10 גולדען 80 קר.; — נומ' 6, 10 גולד. — קר.; נו' 7, 9 גולד.; נו' 8, 8 גולד. — קר.; נו' 8½, 7 גולדען — קר.

הילזענפרוכטע: נראסע וויסע באהנען 5.50—5.25 פארבינע 4.50 גולד., צווירנעל 6.25, (פער צאללצענטנער.) ערבזען 5—6.50 גולד., לינזען 6—7.50 גולד. ע נאך קוואליטאט. פער נייען אפסערריכטישען מעצען.

האנפזאמען. באשטע־וואארע 2.50 גולד. פהיס וואארע 3 גולד. פער 60 וויינער פפונד.

ווייזנשפיין: האכנראינע פראקענע וואארע 35—36 גולד. מידעע 30—32 גולדען.

צווענשקענפיס. 10½ גולדען.

אונשליט. 27—27½ גולדען.

ראהע הירזע. 2.60—80 גולדען פער נעטטא 82 וויינער פפונד.

האנף: נעלייטעטער 24—25 גולד. האלמא־טיגער צו 22 גולדען.

וואכס. ראזענגעל וואורדען 100 צענטנער צוגע־פירט אונד וואורדע פאס אינגלארנע צו 82—83 גולד. פיר בעססעע קוואליטאט 96—99 גולד. בעצאהלט.

מאפרי קא: אונגארישער פראסאריטער 25 ביז 60 גולדען שאפטען 52 גולדען.

ריבאל: האפעלס־אפפנירטעס 20 גולד. אים נראסען 19—19½ גולדען.

שפירטוס. נייע מעטהעדע 48½ ביז 49½ פרעסהעפענוואארע 49—50 קר.

צווענשקען. באסנישע פאפס־וואארע 10 ביז 11 גולדען. פרנישע צו 8—10 גולד. אונגארישע 11 גולדען.

קיטצפלל וואורדען צירקא 5000 שטיק דעסאדרינע פינע האנדשוואארע צוגע־פירט, אונד פאן איינעם פראנצאזען צו גולד. 100 ביז 101 געקויפט וואורדען.

דיזעס אונד אנדערען לעבען נעדראהט. צום שלוסס וואורדע נאך בעמערקט. דאס דיזער באנן פאן נעלעהרטען נאטטעספירכטיגען מאנגערן עפלאסען איוט. עס בעדארף קיינער בעזאגדערן ערזאהנונג. דאס דיזער באנן אויף דען אונגעביל־עטען פאנאטישען טהייל דעס יידישען סובליקומס אין נייא זאנדעץ דיא ווירקונג ניכט פערפעהלטע, דיא אום זיא נראָבער וואר. אלס צום צייכען, דאס איין פערבאנגטער אין דער געמיינדע זיך בעפינדעט. דאס אנגענאנגטע שולקלאסען אין דער יודענגאססע איינגעשטעללט וואורדע, איינצינ צו דעם צווקקע, אום דאס פערבלענדעטע יידישע סובליקום נעגען אמייזען אויסצורייצען. אין דער טהאט וואורדע אויך אין פאלגע דעסטען יעדע בערהיהונג מיט איהם אונד זיינער פאמיליע וארנפאלטיג נעמיעדען. וועסהאלב אויך זיין נע־שאפט, דאס נראסטענטהיילס יידישע קינדען האטטע, שטאקקטע אונד דער אין הרם נעלעגטע זאוויא דעסטען פאמיליע עס ניכט וואגטען אין דער נאכט אויף דער נאססע צו ערשיינען, אוים פורכט. פאן דען רעליגיאנסווארהזיגינגען (פאנאטיקערן) מיסהאנדעלט צו ווערדען. דיא דעסהאלב אויף פערזאלאססונג דעס יאזעף אמייזען איינגעלייטעטע שו־אנגריכטליכע אונטערזוכונג ערנאב, דאס דיא אנגע־קלאגטען אהרן האלבערשטאמם, עליאס בערנמאנן אונד מאזעס קליינגוט עס וואהרן. דיא דען באנן פערהאנדע־לטע דיזע אבגעלעגטע אנוואהרהייט, זוכטען דיא אנגע־קלאגטען דורך הארטנאקקיגעס לייגנען דיא נאנצע זאכע פאן זיך אבצוווזאלצען. אויס דעם צייגנגפערהאר נינג יי־דאך איהרע שולד קלאר הערפאר, אונד עס וואורדען דאהער דער קרייזראבבינער אהרן האלבערשטאמם אונד מ' קליינ־גוט צו עכס וואכען אונד עליאס בערנמאנן צו איינעם מא־נאט שווערען קערקער, פערשאפט מיט איינעם פאסטאנע אין דער וואכע, פערארטהיילט

נעטרייד- אונד פראדוקטענמארקט.

נעטרייד געשאפט. דיא שטיגענדע טענדענץ אם וויצענגעשאפטע האט אהרען האהע־פונקט ערריכט, דענן דורך דעזערטירטער האלטונג דער מהלען וואורדע דער אומאטען פאן צירקא 50,000 צענטנער מיט 5—10 קר. בילליגער אבגעגעבען, ראגגען, גערסטע, האפער פעסט. העבסטוויצען 6 גולד. 20 קר.

מעהל נעשעפט: דאס מעהל אין אללען נאטטונגען נעשטיגען. — 100 וויינער פפונד קאסטעט מיט זאק נו' 0, 15 גולד. — קר.; נו. 1, 14 גולד. 50 קר.; נו' 2, 14 גולד. — קר.; נו' 3, 13 גולד. — קר.; נו' 4, 12 גולד. — קר., נומ' 5, 10 גולדען 80 קר.; — נומ' 6, 10 גולד. — קר.; נו' 7, 9 גולד.; נו' 8, 8 גולד. — קר.; נו' 8½, 7 גולדען — קר.

הילזענפרוכטע: נראסע וויסע באהנען 5.50—5.25 פארבינע 4.50 גולד., צווירנעל 6.25, (פער צאללצענטנער.) ערבזען 5—6.50 גולד., לינזען 6—7.50 גולד. ע נאך קוואליטאט. פער נייען אפסערריכטישען מעצען.

האנפזאמען. באשטע־וואארע 2.50 גולד. פהיס וואארע 3 גולד. פער 60 וויינער פפונד.

ווייזנשפיין: האכנראינע פראקענע וואארע 35—36 גולד. מידעע 30—32 גולדען.

צווענשקענפיס. 10½ גולדען.

אונשליט. 27—27½ גולדען.

ראהע הירזע. 2.60—80 גולדען פער נעטטא 82 וויינער פפונד.

האנף: נעלייטעטער 24—25 גולד. האלמא־טיגער צו 22 גולדען.

וואכס. ראזענגעל וואורדען 100 צענטנער צוגע־פירט אונד וואורדע פאס אינגלארנע צו 82—83 גולד. פיר בעססעע קוואליטאט 96—99 גולד. בעצאהלט.

מאפרי קא: אונגארישער פראסאריטער 25 ביז 60 גולדען שאפטען 52 גולדען.

ריבאל: האפעלס־אפפנירטעס 20 גולד. אים נראסען 19—19½ גולדען.

שפירטוס. נייע מעטהעדע 48½ ביז 49½ פרעסהעפענוואארע 49—50 קר.

צווענשקען. באסנישע פאפס־וואארע 10 ביז 11 גולדען. פרנישע צו 8—10 גולד. אונגארישע 11 גולדען.

קיטצפלל וואורדען צירקא 5000 שטיק דעסאדרינע פינע האנדשוואארע צוגע־פירט, אונד פאן איינעם פראנצאזען צו גולד. 100 ביז 101 געקויפט וואורדען.

פאן גאיס פפלל ען וואורדען איינגע הינדערט שטיק דיעסאהרינע טרקישע צו גולד. 130 פערקויפט.

וויינער שלאכטפיעהמארקט: דער אויפטריעב אויף דעם שלאכטפיעהמארקט אם 22. מ. בעסטונג 1498 אונגארישע, 2350 גאליצישע אונד 118 דייטשע. צוזאמען 3966 שטיקק אכסען. נעקויפט וואורדען פאן וויינער פלי־שען 1231 פאן לאנד פלייש־ערן 620 אונד אונפערקויפט גינגען אויפס לאנד 544 שטיקק, דער נעזאמטבעדארף פיר וויען פערבלייבען — שטיק. דאס שעפצונגס־געווכט שטעללטע זיך פער שטיק פאן — ביז — פפונד. דער אנקויפפסרייז פער שטיק פאן — — — — גולדען. פרייז פער צענטנער פאן 27—29 גולד. 50 קר.

פרוכטפרייז-טאבעללע פאם 25. יולי.

per Zoll-Ztr.	Qualitäts-Gewicht.	פרוכטע
5.75—5.85	84	וויצען, באנאטער . . .
5.90—6.—	85	„ „
6.10—6.15	86	„ „
6.25—6.35	87	„ „
6.40—6.50	88	„ „
— — —	89	„ „
6.05—6.15	84	„ טהייס .
6.20—6.30	85	„ „
6.20—6.30	86	„ „
6.40—6.50	87	„ „
6.55—6.65	88	„ „
6.70—6,75	89	„ „
5.85—5.95	84	„ פעסטער באדען . .
6.05—6.15	85	„ „
6.20—6.25	86	„ „
6.30—6.35	87	„ „
6.45—6.55	88	„ „
6,60—6.65	89	„ „
6.05—5.15	84	„ וויינבוירנער
6.20—6.30	85	„ „
6.40—6.50	86	„ „
6.55—6.65	87	„ „
6.70—6.75	88	„ „
6.80—6.85	89	„ „
		פער מטצ.
3.50—3.60	80	קארן
2.40—2.60	72	גערסטע מאלץ
2.10—2.25	72	„ פוטטער
2.20—2.30	50	האפער
3.15—3.25	פ. מעטצ.	קוקוריץ באנאטער
3.05—3.10	„ צענט.	אנדערע נאטטונג
2.60—2.70	75	הירזע

לאטטא-ציעהונגען פאם 24. יולי.

וויען:	2	74	85	51	40
גראץ:	64	50	60	34	54
טעמעשוואר:	41	27	17	38	66

מיט יעדעם טאגע

בעגינגט איינע נייע פראנטמעראטאן אויף דען יידי־שען פעסטעללאיד אונד ווירד דאס פיר־טעל פאם טאגע דער צוזענדונג אן גערעכנעט.

ווי לאדען העמטע אינזערע געהרטען לעזער האפלכסט צור ערנייערונג דער פראנטמעראטאן אין.

דיא זאפאָרט איינצאהלענדען פראנטמעראנטען ערהאלטען פאן אונס דיא אום בלאטטע אנגעצייגטען 500 „אינטערהאלטונגס־גע־שפראכע" „לאכען גיבט לאנגעס לעבען" (גייעפטעס מאנאטס פיר גיפט וויטץ אי־הומאר דעסטען פרייז מיט 60 קר. אם מטעלבלאטטע צו ערזעהען אזט) גראטיס אונד פאסטפרייע זענדונג אונס הוס צוגעשטעללט.

מאן פרענומעריט אויף דען „יידשען פעס־טער ללאיד" פיר צוויי־מאלינע לעפערונג אין דער וויא־כע. פיר־טעלאיד־רלך 2 גולד. — האלבאיד־רלך 4 גולד. מטטעלפטט „פאסטאנזווייזונג" אונטער דער בעקאנטען אדרעססע:

„אן דיא רעדאקטיאן דעם „יידשען פעסטער ללאיד." קאניגסגאססע 2. ארצשע הוס פעסט."

פראנטווארטליכער רעדאקטאר: יהודה הלוי בהרב מהר' גבריאל העסס־ער נ' הערזסנעבער דער איבערזעצטען רש"י על התורה זאוויא „שלחן ערוך או"ח אונד אנדערע סעהר. פעסט, קאניגסגאססע נומ' 2. „אים ארצשען הויזע."

מיניסטעריאים אין ווען עס־ערהאנדלונגען בעציגלך דורכפהרונג אינער מילטאַרישען רעפאָרם שטאטט, דערען גיאנעשטאלטונג ביזהער אוממער נור צו דען שאנסטען האפענונגען דער הערען עפּיצירע געהאָרטע. עס האנדעלט זיך נאָמלך אים דיא אין־לויבנים פון דיא אין דיענסטע שטעהענדען אפּיצירע דער געמיינזאמען ארמעע, אויסער דיענסט צוזילקלידער טראגען צו דורפען.

טאגעסנייאיגקייטען.

* (אינע אלטע תקנה.) וועלך האהען ווערטה אונזערע אלטען אויף דאס פּיעדענשטעטען בייא אונאיינגען עהעגאטטען לעבען, ערהעללט אים דער נאכפאָלגענדען טהאטזאכע. דיא דרייא גע־מינדען שפּיער, וואָרמס אונד מאינץ האטטען אין אבקאָמטען געטראָפען. דאסס יעדען אין איינער דיעזער דרייא שטאָדטע אין שיידעבריעף, (בט), גע־שריעבען ווערדען זאָללטע. דיא בידען אנדערען צוויי א געזאנדטע שיקקען מוסטען, דאמיט דיעזעל־בען פאָרהער אהרע צושטיממונג גאָבען, אינסט ווארען אין מאינץ אבגעארדנעטע דער דרייא שטאָדטע פערזאמממעלט. אום איבער געמיינזאמע אנגעלעגענהייטען צו בעראטהען, אלס אין „גט" פאָר־קאָם. דא ערלייבטע דער דאמאליגע ראבבינער פאָן מאינץ, ראבבי יאקאב לעוי (מהרי"ל), נעבט, דאסס דיא בעריידס אנוועזענדען אבגעזאנדטען אהרע צושטיממונג גאבען; ער פערלאנגטע פון־מעהר, דאסס בעזאנדערע דעלעגירטע פון דען בידען אנדערען געמיינדען נאך מאינץ ענטזענדעט ווערדען. אין דער טראט האטטע דיעזע מיט גראָסען קאָסטען פערבונדענע אומשטאנדליכקייט מאנכמאל דיא פאָלגע. דאסס דיא ענטפערטען ערגאנזטען זיך ווידער פערזאהנטען אונד דיא פראָקלאמירטע שי־דונג אונטערבלייב. אינע אנדערע אבמאכונג גיר אין גט מצרה, ווען אין פערזעהען געגען דיא וועט־לכקייט פון ווייבען דער עהעגאטטע פאָרגעקאָממען וואר: אין דיעזעם פאָלגע הערשט דיא שרייבונג אינע דיא צושטיממונג דער בידען אנדערען געמיינדען שטאטטפינדען.

* אום ליסאבאן אין פאָרטוגאל, ווערדט געמעלדט, דאסס דאזעלבסט נייאלך אין וואהלטהאטיגקייט אונטערהאלט אים אפערנהויז צו גונסטען דער „חברה סומך נפלים" אונד דעם קינדערהאוס (שטנשטאטטען), בייא וועלכער געלעגענהייט דער קאָנג, דיא קאָנגין אונד דיא גאנצע פאמיליע פערשען. דאס טהעאטער וואר פאָללטיג דעקאָרירט אונד דאס אינען זעהר שאנען געווען פרייגעלט.

* דער קאזעלכע דאס בעפינדעט זיך עטצט אין אישל. דיא קלייגע פרייהערצאגין „וואָ־לעריא" פאָהרט אין פרייהלייכסטער לייבע אין אינעם אפּענען וואגען הערום. אפּטמאהלס לאסט זיא דען וואגען אנהאלטען, שטייגט אים אונד פלוידערט מיט דען קינדערן וועלכע זיא אנטריפּפּט, ווייטר פרייהלך, פערשפּרייט אהנען „באָנבאָנס" צו שיקקען, אונד האלט אויך פונקטלך אהר וואָרט!

* (דאס שאכשפּיעל אים דעם מדרש.) דאס שאכשפּיעל איזט בעקאנטלך אינעם דער אלטעם־טען שפּיעלע. מאנכע וואָללען דעסען ערפינדונג אויף אין מ נהר אלס צוויאטיענדהייטעם אלטער צוריקפּהרען. מערקווירדיג איזט איבריגענס דעם־סען ערוואהנונג אין אינעם אלטערן יידישען ווערקע, דעם צ ו ר ג, אונד נאמענטלך וועגען דעם אונס דער מיטעלטהייל גערעכנעט. דער דריטע עקס־שטעהונג דעם שאכשפּיעלעס צו גרונדע גערעגען זין זאָלל. דיא בעטרעפּפּענדע שטעללע איזט אים ילקוט ראובני פ וחי איזט אינאמממען. אונד לויטעט אין דער איבערזעטצונג וויא פאָלגט: אינע קאָנגין דעם אלטעסטהומס וואָללטע דאָס זאָרגען. דאסס אין פון אדר בעצייאנונגען גענוגער אויך נאך זיינעם טאָדע קיינע הויהע פינדען זאָללע (!), וועם האלב דעזעלבע אים ווייגען 32 צאָהנען אין אים צוויא פאָרטען פון יע 16 שטייגען בעשטעהענדעם שפּיעל פערטיגען לייבע! — ווי האבען אלזא דער גענייא דאס שאכשפּיעל, אונד לאסט זיך פעללייכט דיא אין דעמזעלבען דער קאָנגין צוגעווי־זענע מאכטגעטטע אונד בעפאָרצוגטעסטע שטעללונג אויף דען גענאָסמס דער ערפינדערין דעם שאכ־שפּיעלעס צוריקקפּהרען.

* (קורצזוכטיגקייט.) אין קורצזוכטיגער נאטטע זאה ווענסט אין זייגער וואהנונג אין גראָסעס בלומענבאָקעטע אויף אינעם שטיהלעגען, אין דעם וואנשע, עס אים דעם פערוועלכען צו בעיאהרען, שטעקקטע פאָר עס אין אין געפאָס פאָלל וואסער. אלס דינע נאטטען אינע האלבע שטונדע שפּאטער דאס באָקעטע זאה, שטעם זיא אין גראָסעס געשריי־אים אונד שען אהנמאכטיג צו ווערדען. דענן איהר קורצזוכטיגער געמאהל האטטע נאָמלך אירדען נייען פּיהלנגסהוט אירטהיילך ווענען זייגער קורצזוכטיגקייט אין פּרישעס וואסער געלעגט.

* (אינע פערהאפּטעטע צווינגערטרייפּפּע.) אים ד ר א ג ווירד געמעלדעט: בייא אינער דורכציי־הענדען צווינגערטרייפּפּע וואָרדע פאָרגעסטערן אין 11. יאהרהונדעס. אלס קנאבע פערלייהעטעס מאכען, ווערכעם פאָר צוויי יאהרען אינער פאָמיליע אין פּראָג אינע אנערקלאָרטע וויזע פ ע ר ל אָ ר ע ן גינג. ענטדעקקט אונד פון דעם דיענסטמאכען דער פאָמיליע בעצייכנעט. דיא צווינגערטרייפּפּע לייגגעט, וואָרדע אבער צונאכסט אין קראָלענגטהאל (בייא פּראָג) פערהאפּטעט.

* (אין וואָנדער!) אין וויטטעל, פּראָנקרייך האט זיך וינגסט דער מערקווירדיגע פאָלל ערייג־נעט. דאסס בייא געלעגענהייט אינעם פּרכבער־לכען אנגעוויטטערס אין אהרער, פון נעבריט שטممער מאנן פלאטטעלד ווערדע צו שפּרעכען אנגעפאָנגען האט — דאס גערייטטער האט אין ווינגען אינגען אינגען אינע זאָלכע העפּטיגע ערשט־טערונג הערפון אנגעבראכט. דאסס ער ווערדע אר־טיקולירטע מאגע פערלוירטען לייבע.

* (אין פערגאבענער שאטין עוטדעקקט.) ביים דורכגרעבען אינער מיטע דעם „בינגטשטעם" פאלאסטעס אין לאנדאן האט מאן אינע גראָסע מעגגע פון זעהר אלטעם גאלד, אונד זילבער גערעטהשאפטען אים ווערטה פון מעהרערען טו־זענדע פּפונד שטערלינג פערגעגרען.

* (גראָסער שטראָפענראָלל אין ראָאבי.) דעם אפּאָטעקער יאזעף טראָפּפּער אין ראָאבי סינעם וואָרען פון דעם בעקעס שטאבאר אונטערשטעצונגס פערען אינינע לאוט אין בעגלייטונג אינעם אונגאריש־ווייסע מונעשטוק וואָרדען. דער נעגאנגטע דער שיקע דעזעלבען מיט דער בעמעקונג צוריק, ער פערקערדע נור אין אינער נעבלדעטען שפּאנע. דיעזער פאָלל וואָרדע דורך דיא צושטעגען בעקאנגט אונד ריעף אין ראָאב אונטערוויר אים דעגונג הערפאָר. דיעזעלבע ערזעלע אויך באלד טראָט ריכטן אויסרוקק מיטטוואָך אבענדס צאָ. וויא מאן „האָ־בע־ריטע, אין טרופּפּ ווייסען, שפּרעטען אונד וואנסט־נער לייטע דיעזע אונד בראכטען הערען טראָפּפּער אינע קאָפּפּענטוויך. דיעזער בלייב דיא אנשוואָרט נכט שולדיג אונד בענאָס דיא אנשען שפּרעכען מיט נכט נאטער נעגנאריר פּלייסענקייט. אום 8 אוהר אבענדס קאָם דאנן אינע אונגעהייערע פאָלקסמענגע, איבער 2000 פערזאָנען, נאך ראָאבי־סינעם, נאהם פאָר דער טראָפּפּערשען אפּאָטהעקע אויסשטעללונג אונד באָבאכטעטע דאס הויז זיא שטאָרק מיט שטיגען. דאס ווערכעם דיא מאָבעל אין דען צימעמערן צערשטעפּפּעט וואָרדען. דיא אויפגעגוב וואר אינע זיא ריעגע. דאס רופען „אן דיא לאפּעטע מיט אים!" לוט וואָרדען. דיא פאָליציי וואר נכט אים שטאנדע. דיא מענגע צו צערשטייען. טראָפּפּער וועכט אים קעללער צו פלוכט. עכסט מיט הילפע דעם פּוליטאָרס וואָרדע דיא ווהע וועטער הערגעשטעלט.

* אין פּראָגעס גענען אכט פּירס־טען אונד זעכס פּירטיגען) אינע אינטע דעסבאלטען ד ר א ג ע ס ווירד נאכגעטעגס דאס שטארבעריכט אין בערלין צו פערנאנדערן הבאען. נכט ווענגער אלס אכט פּירסטען אונד זעכס פּירס־טען רעשפּעקטיוו פּירסטלכע פּרעגעסטעגען ווגד דיע פערקלאגטען. אין לעגאלגאנגאט, אין דיכס־טאגסאבענדגעגעגע דער אלס צייגגען פאָרגעלאדען אונד דאס שי־פּטלכע צייגגען דעם דיכס־אנגעלעגס פּירסטען בעסמארק זאָלל פערלעזען ווערדען. דאס גאנגע אבענטע דער קלאגע אבער בעטראגט — פאָרלייפיג 1000 מארק, שפּאטער זאָללען ווייטער 41,000 מארק אינגעקלאגט ווערדען. דער קלאגער איזט אין בערלינער הייראגען ווילהעלם קיר אונד דער אבפערהאלט איזט פאָרגעגרע: אין צו בערלין אין דער ווילהעלמשטראסע נר. 77 געלעגע נעם גרונדשטיקק איזט אינגעהיים דער פאמיליע ראבצוויללל געהעזען. בייז דיא זאָלכעס מיטטעלסט אינעם פאר דעם נאטאר געהאָרינער יסטעראטה לידיקע אבגעשלאָסענען מיפּפּעראגען אין דען דייטשען ריכפּפּזיקס פון דען קייפּפּייז פאָן 2,000,000 טהאלער = 6,000,000 מארק איבעראָינגעט האט. אים ענגער גרונדשטיקסאבעראָינגונג ערהעבט דער קלאגער אין דיא פערקיפער. בעציגלך אין דען מיט־קייפער פרייסטען אנטאן ראבצוויללל אונד דעפּסען מאבטגעבער אינגען אנשפּרוך אויף פערמיטעלפּראָ־וויזאָן, וועלכער פאָן זייזע דער קלאגער בעשטריט־טען ווירד.

* (אין פאָם בליטצגעטראָפּפּענער.) וויא ווייט זייגערצייט מעלדעטען, איזט בייא דעם גראָסעס געוויטטער, דאס אים פאָרגען מאָנאט איבער דאס ווייבגלד וועגעס הינצאָג, אין הערנאלס אין יונגער מאגן, נאמענס ווייזינגער, פאָם בליטען געטראָפּפּען וואָרדען. דאס „פאטעראלאנד" ער־צאָהלט גון איבער דען מאגן: ער זאס אן יענעס אבענדס, מיט דעם ריקקען גענען דאס פענסטער. מיט זייגער מוטטער אונד זייגען געשוויסטערן בייס אבענדעסען, אלס דער בליטצטראהל אויהן אין דער לינקען שולטער טראָפּ אונד אויגענבליקלך בעשייבטע. דער בליטען פוהר אים צוממער אן דען וואָרדען הערס אונד אבערמאלס צום פענסטער, שלוג אבער הייער אין אינעם אייזערנען גאנעל דעם זעס־סעלס, אויף וועלכעם ווייזינגער בעיואוסטלאָ צוריקגעוונ־קען וואר. דעסמאל ריכטטע איהן דער שלאג קרעצנ־נעראדע אויף, אין וועלכער שטעללונג ער אין דען ערסטען אויגענבליקקען גאנגן דענונגסלאָ וויא אייגע זייל דא־ששאנד צו מאר ערשרעקקט פאָם בליטצשטראהל. דער זיא דראָהענד אומקרייזט האטטע, פאָן דעם קראָבענדען דאָנגער־שלאג אונד דער נייסטעראָפּפּענען ערשיינונג דעם געפאָ־פּפּענען, דער אלכבאלד וועדעם אויף זיינען זיטען צוריקגאנג, בראָטטען זייגע אנגעדאָרנען דען מאָרגענגעלבען אויף זיין לאגער. וויא ער לאגגט בעוואוסטלאָ לאג. ער האטטע נור דען ליכטשיין געזעהען, דען גראָסיכען דאָנגערשלאג נכט געהאָרט. אללמאליג ערסט קערטע איהם דאס בעוואוסט־זיין צוריקק, אונד צוואר צונאכסט דאס געהאָר. וואהרענד זייגע אינען נאָך פון אינעם שטארקען לוכטשיין גע־בלענדעט וואָרען. הערגע ער איממער דייטליכער אונד דייט־ליכער. דיא שטיממען זייגער אנגעדאָרנען אונד געוואנן אללמאליג דען גבריך זייגער זינגע וועדער. אבער ער וואר אויף דער נאגגען לינקען זייטע געלעגען. אונד אין דען ערסטען מאגען וואָרען נאָך אללע זייגע זינגע אים פּראָס. קאלטע וואשונגען אונד עלעקטרישע בעראָר־לונג בראכטען אין ערסט זו זייגס. דאס ער לאנגאמען תיקקענדען שרייבען דאס לאגער אונד ערלייך אויף דאס צימער פערלאסען קאָנגטע. אבער וועלכער אנטערשיד גענען פרייהיר! שטעגס אין בילד פאָן שטראָצענדער געזונדהייט אונד פאָלל נייסגיער יוגאמקייט אונד הייט־טערען זינגעס. וואר ער עפּצט נעבראָכיכער אלס אין אלטערסטוואכע. צישטערדער נייגס, האָכסט אונזיכער אין זייגען בעוועגונגען, אונקלאר אין זייגען געדאנקען, אונד אין קיים צו באנגנדער פרייזונג דאס זיך זייגער בעמאכטעס. אונד דענאָך וואָכע אים וואָכע ערשטיך: קאלטע נאָרער אינערזייטס אונד מאָנליכע עלעקטריזירונגען אנדערערזייטס שטאָרקסטען זייגע גלידער, זייגע יונגע אונד גון אויך זייגען לעבענסמוטה. אונד אין דער פרייהיגען שטימונג אייגעס געגעזענדען געוועגס ער וואָנדאגען פאָן טאג צו טאג אין נייגס שטיק לעבען צוריק. וויא אין פאָן טאָרגען אויפגע־שטאנדגער ריעס ער זיא אייגעס גיגען דאדיגען געטעגען.

* (אין בלוטצגעטראָפּפּענער.) וויא ווייט זייגערצייט מעלדעטען, איזט בייא דעם גראָסעס געוויטטער, דאס אים פאָרגען מאָנאט איבער דאס ווייבגלד וועגעס הינצאָג, אין הערנאלס אין יונגער מאגן, נאמענס ווייזינגער, פאָם בליטען געטראָפּפּען וואָרדען. דאס „פאטעראלאנד" ער־צאָהלט גון איבער דען מאגן: ער זאס אן יענעס אבענדס, מיט דעם ריקקען גענען דאס פענסטער. מיט זייגער מוטטער אונד זייגען געשוויסטערן בייס אבענדעסען, אלס דער בליטצשטראהל איהן אין דער לינקען שולטער טראָפּ אונד אויגענבליקלך בעשייבטע. דער בליטען פוהר אים צוממער אן דען וואָרדען הערס אונד אבערמאלס צום פענסטער, שלוג אבער הייער אין אינעם אייזערנען גאנעל דעם זעס־סעלס, אויף וועלכעם ווייזינגער בעיואוסטלאָ צוריקגעוונ־קען וואר. דעסמאל ריכטטע איהן דער שלאג קרעצנ־נעראדע אויף, אין וועלכער שטעללונג ער אין דען ערסטען אויגענבליקקען גאנגן דענונגסלאָ וויא אייגע זייל דא־ששאנד צו מאר ערשרעקקט פאָם בליטצשטראהל. דער זיא דראָהענד אומקרייזט האטטע, פאָן דעם קראָבענדען דאָנגער־שלאג אונד דער נייסטעראָפּפּענען ערשיינונג דעם געפאָ־פּפּענען, דער אלכבאלד וועדעם אויף זייגען זיטען צוריקגאנג, בראָטטען זייגע אנגעדאָרנען דען מאָרגענגעלבען אויף זיין לאגער. וויא ער לאגגט בעוואוסטלאָ לאג. ער האטטע נור דען ליכטשיין געזעהען, דען גראָסיכען דאָנגערשלאג נכט געהאָרט. אללמאליג ערסט קערטע איהם דאס בעוואוסט־זיין צוריקק, אונד צוואר צונאכסט דאס געהאָר. וואהרענד זייגע אינען נאָך פון אינעם שטארקען לוכטשיין גע־בלענדעט וואָרען. הערגע ער איממער דייטליכער אונד דייט־ליכער. דיא שטיממען זייגער אנגעדאָרנען אונד געוואנן אללמאליג דען גבריך זייגער זינגע וועדער. אבער ער וואר אויף דער נאגגען לינקען זייטע געלעגען. אונד אין דען ערסטען מאגען וואָרען נאָך אללע זייגע זינגע אים פּראָס. קאלטע וואשונגען אונד עלעקטרישע בעראָר־לונג בראכטען אין ערסט זו זייגס. דאס ער לאנגאמען תיקקענדען שרייבען דאס לאגער אונד ערלייך אויף דאס צימער פערלאסען קאָנגטע. אבער וועלכער אנטערשיד גענען פרייהיר! שטעגס אין בילד פאָן שטראָצענדער געזונדהייט אונד פאָלל נייסגיער יוגאמקייט אונד הייט־טערען זינגעס. וואר ער עפּצט נעבראָכיכער אלס אין אלטערסטוואכע. צישטערדער נייגס, האָכסט אונזיכער אין זייגען בעוועגונגען, אונקלאר אין זייגען געדאנקען, אונד אין קיים צו באנגנדער פרייזונג דאס זיך זייגער בעמאכטעס. אונד דענאָך וואָכע אים וואָכע ערשטיך: קאלטע נאָרער אינערזייטס אונד מאָנליכע עלעקטריזירונגען אנדערערזייטס שטאָרקסטען זייגע גלידער, זייגע יונגע אונד גון אויך זייגען לעבענסמוטה. אונד אין דער פרייהיגען שטימונג אייגעס געגעזענדען געוועגס ער וואָנדאגען פאָן טאג צו טאג אין נייגס שטיק לעבען צוריק. וויא אין פאָן טאָרגען אויפגע־שטאנדגער ריעס ער זיא אייגעס גיגען דאדיגען געטעגען.

* (קורצזוכטיגקייט.) אין קורצזוכטיגער נאטטע זאה ווענסט אין זייגער וואהנונג אין גראָסעס בלומענבאָקעטע אויף אינעם שטיהלעגען, אין דעם וואנשע. עס אים דעם פערוועלכען צו בעיאהרען, שטעקקטע פאָר עס אין אין געפאָס פאָלל וואסער. אלס דינע ער עס אין אין געפאָס פאָלל וואסער. אלס דינע נאטטען אינע האלבע שטונדע שפּאטער דאס באָקעטע זאה, שטעם זיא אין גראָסעס געשריי־אים אונד שען אהנמאכטיג צו ווערדען. דענן איהר קורצזוכטיגער געמאהל האטטע נאָמלך אירדען נייען פּיהלנגסהוט אירטהיילך ווענען זייגער קורצזוכטיגקייט אין פּרישעס וואסער געלעגט.

* (אינע פערהאפּטעטע צווינגערטרייפּפּע.) אים ד ר א ג ווירד געמעלדעט: בייא אינער דורכציי־הענדען צווינגערטרייפּפּע וואָרדע פאָרגעסטערן אין 11. יאהרהונדעס. אלס קנאבע פערלייהעטעס מאכען, ווערכעם פאָר צוויי יאהרען אינער פאָמיליע אין פּראָג אינע אנערקלאָרטע וויזע פ ע ר ל אָ ר ע ן גינג. ענטדעקקט אונד פון דעם דיענסטמאכען דער פאָמיליע בעצייכנעט. דיא צווינגערטרייפּפּע לייגגעט, וואָרדע אבער צונאכסט אין קראָלענגטהאל (בייא פּראָג) פערהאפּטעט.

* (אין וואָנדער!) אין וויטטעל, פּראָנקרייך האט זיך וינגסט דער מערקווירדיגע פאָלל ערייג־נעט. דאסס בייא געלעגענהייט אינעם פּרכבער־לכען אנגעוויטטערס אין אהרער, פון נעבריט שטممער מאנן פלאטטעלד ווערדע צו שפּרעכען אנגעפאָנגען האט — דאס גערייטטער האט אין ווינגען אינגען אינגען אינע זאָלכע העפּטיגע ערשט־טערונג הערפון אנגעבראכט. דאסס ער ווערדע אר־טיקולירטע מאגע פערלוירטען לייבע.

* (אין פערגאבענער שאטין עוטדעקקט.) ביים דורכגרעבען אינער מיטע דעם „בינגטשטעם" פאלאסטעס אין לאנדאן האט מאן אינע גראָסע מעגגע פון זעהר אלטעם גאלד, אונד זילבער גערעטהשאפטען אים ווערטה פון מעהרערען טו־זענדע פּפונד שטערלינג פערגעגרען.

* (גראָסער שטראָפענראָלל אין ראָאב.) דעם אפּאָטעקער יאזעף טראָפּפּער אין ראָאב סינעם וואָרען פון דעם בעקעס שטאבאר אונטערשטעצונגס פערען אינינע לאוט אין בעגלייטונג אינעם אונגאריש־ווייסע מונעשטוק וואָרדען. דער נעגאנגטע דער שיקע דעזעלבען מיט דער בעמעקונג צוריק, ער פערקערדע נור אין אינער נעבלדעטען שפּאנע. דיעזער פאָלל וואָרדע דורך דיא צושטעגען בעקאנגט אונד ריעף אין ראָאב אונטערוויר אים דעגונג הערפאָר. דיעזעלבע ערזעלע אויך באלד טראָט ריכטן אויסרוקק מיטטוואָך אבענדס צאָ. וויא מאן „האָ־בע־ריטע, אין טרופּפּ ווייסען, שפּרעטען אונד וואנסט־נער לייטע דיעזע אונד בראכטען הערען טראָפּפּער אינע קאָפּפּענטוויך. דיעזער בלייב דיא אנשוואָרט נכט שולדיג אונד בענאָס דיא אנשען שפּרעכען מיט נכט נאטער נעגנאריר פּלייסענקייט. אום 8 אוהר אבענדס קאָם דאנן אינע אונגעהייערע פאָלקסמענגע, איבער 2000 פערזאָנען, נאך ראָאב־סינעם, נאהם פאָר דער טראָפּפּערשען אפּאָטהעקע אויסשטעללונג אונד באָבאכטעטע דאס הויז זיא שטאָרק מיט שטיגען. דאס וועלכעם דיא מאָבעל אין דען צימעמערן צערשטעפּפּעט וואָרדען. דיא אויפגעגוב וואר אינע זיא ריעגע. דאס רופען „אן דיא לאפּעטע מיט אים!" לוט וואָרדען. דיא פאָליציי וואר נכט אים שטאנדע. דיא מענגע צו צערשטייען. טראָפּפּער וועכט אים קעללער צו פלוכט. עכסט מיט הילפע דעם פּוליטאָרס וואָרדע דיא ווהע וועטער הערגעשטעללט.

* אין פּראָגעס גענען אכט פּירס־טען אונד זעכס פּירטיגען) אינע אינטע דעסבאלטען ד ר א ג ע ס ווירד נאכגעטעגס דאס שטארבעריכט אין בערלין צו פערנאנדערן הבאען. נכט ווענגער אלס אכט פּירסטען אונד זעכס פּירס־טען רעשפּעקטיוו פּירסטלכע פּרעגעסטעגען ווגד דיע פערקלאגטען. אין לעגאלגאנגאט, אין דיכס־טאגסאבענדגעגעגע דער אלס צייגגען פאָרגעלאדען אונד דאס שי־פּטלכע צייגגען דעם דיכס־אנגעלעגס פּירסטען בעסמארק זאָלל פערלעזען ווערדען. דאס גאנגע אבענטע דער קלאגע אבער בעטראגט — פאָרלייפיג 1000 מארק, שפּאטער זאָללען ווייטער 41,000 מארק אינגעקלאגט ווערדען. דער קלאגער איזט אין בערלינער הייראגען ווילהעלם קיר אונד דער אבפערהאלט איזט פאָרגעגרע: אין צו בערלין אין דער ווילהעלמשטראסע נר. 77 געלעגע נעם גרונדשטיקק איזט אינגעהיים דער פאמיליע